Yazım Kuralları — Deneme

Akıllı Soru · 06.11.2026 · 10 soru

I. Türkiye'nin başkenti Ankara, bu sabah yoğun yağış aldı. II. Van gölü çevresindeki kuş türleri araştırmacıların ilgisini çekiyor. III. Elif Hanım, araştırma sonuçlarını toplantıda sundu. IV. Mehmet Amca, çocuklara eski fotoğrafları gösterdi. V. Akşamları Yaprak Dökümü romanını okuyorum.

1. Numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

E) V.

Yazıda baş harf seçimi, sözcüğün tek başına taşıdığı anlama göre değil, cümledeki kullanımına göre de belirlenebilir. “Teyze” sözcüğü bir aile bağını bildirdiğinde başka, bir kişinin adıyla birlikte saygı bildirdiğinde başka değerlendirilir. “Ağrı Dağı” örneğinde ise genel tür bildiren sözcük, özel adla birleşerek farklı bir görev üstlenir. Bu örnekler, yazımda sözcüklerin cümle içindeki konumunun dikkate alındığını göstermektedir.

2. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yazımda baş harf kararı, sözcüğün kullanım görevine göre değişebilir.

B) Akrabalık bildiren sözcükler, hangi görevde kullanılırsa kullanılsın büyük yazılır.

C) Dağ ve ova adları, özel adla birleşmese de büyük harfle başlatılır.

D) Yayın adları, içerdikleri özel adlara bağlı olarak küçük harfle yazılır.

E) Cadde ve sokak adları, özel ad niteliği taşımadıkları için küçük yazılır.

3. “Teyze Ayşe, Ağrı Dağı'nı anlatan ‘Kürk Mantolu Madonna’ romanını okurken dağın eteklerinden Atatürk Caddesi'ne geçti.” cümlesinden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akrabalık bildiren ad, kişi adıyla birlikte saygı bildiren bir kullanım kazandığında büyük başlatılabilir.

B) Dağ ve cadde sözcükleri, her kullanılışta büyük harfle başlatılır.

C) Yer adları, yalnızca cümle başında bulunduklarında büyük harfle yazılır.

D) Kitap ve roman adları, metin içinde anıldığında küçük harfle yazılır.

E) Akrabalık bildiren bütün sözcükler, kişi adı bulunmasa da büyük harfle yazılır.

I. Zeynep Teyze, çocuklara masal anlatmayı çok severdi. II. Mehmet Amca, mahalledeki ağaçları her sabah sulardı. III. Ayşe Teyze, eski fotoğrafları albümde saklardı. IV. Ali teyze, toplantıya herkesten önce geldi. V. Hasan Amca, komşularına yardım etmekten mutluluk duyardı.

4. Numaralanmış cümlelerin hangisinde akrabalık bildiren sözcüğün unvan olarak kullanımında yazım yanlışı vardır?

A) III.

B) II.

C) V.

D) I.

E) IV.

I. Van Gölü'nün çevresinde yürüyüş parkurları oluşturuldu. II. Erciyes Dağı'na çıkan dağcılar sabah erken yola koyuldu. III. Ağrı Dağı'nın eteklerinde çeşitli bitkiler yetişiyor. IV. Tuz gölü, flamingolar için önemli bir yaşam alanıdır. V. Beyşehir Gölü, Konya'nın doğal zenginliklerindendir.

5. Numaralanmış cümlelerin hangisinde yer adıyla birleşen coğrafi tür adının yazımı yanlıştır?

A) II.

B) III.

C) I.

D) V.

E) IV.

I. İzmir'de düzenlenen festival, kentin tarihî sokaklarını tanıttı. II. Etkinlik, Atatürk Caddesi'nden başlayarak Kordon'a kadar sürdü. III. Konak ilçesinde eski bir sinema salonu yeniden açıldı. IV. Ankara'nın Ulus semtindeki müze büyük ilgi gördü. V. Rehber, istiklâl Caddesi'nin geçmişini anlattı.

6. Numaralanmış cümlelerin hangisinde sokak veya cadde adının yazımıyla ilgili yanlışlık vardır?

A) IV.

B) III.

C) II.

D) V.

E) I.

Ankara'daki kültür yürüyüşünde (I) Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihini anlatan sergiye uğradık; ardından (II) van Gölü fotoğraflarının bulunduğu salona geçtik. Burada (III) Ayşe Teyze çocukluk anılarını anlattı, daha sonra (IV) Kıyı Defteri adlı eser okundu ve (V) Gazi Mustafa Kemal portresi incelendi.

7. Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanlışı vardır?

A) IV

B) III

C) II

D) V

E) I

1923'te Ankara'da düzenlenen toplantıda (I) Cumhuriyet gazetesi üzerine bir sunum yapıldı. Ertesi gün (II) Van gölü kıyısına gidildi; (III) Ayşe Teyze çocuklara kitap dağıttı. (IV) Profesör Mehmet toplantının sonuçlarını açıkladı ve (V) İzmir sokaklarında kısa bir yürüyüş yapıldı.

8. Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) III

B) I

C) V

D) II

E) IV

I. İzmir'in eski sokakları akşam saatlerinde sessizleşirdi. II. Ayşe Teyze, çocuklara masal anlatmayı severdi. III. Ağrı Dağı, bulutların arasından görünüyordu. IV. Profesör Ahmet Yılmaz, toplantının sonuçlarını değerlendirdi. V. “ince Memed” romanı, köy yaşamını anlatan önemli eserlerden biridir.

9. Numaralanmış cümlelerin hangisinde kitap ve roman adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

A) IV.

B) I.

C) V.

D) III.

E) II.

I. Bilim Çocuk dergisinin bu ayki sayısında uzay araştırmalarına yer verildi. II. Ağrı Dağı'nın eteklerinde nadir bitki türleri gözlemlendi. III. Mehmet bey, toplantının ardından salondan ayrıldı. IV. Ayşe Teyze, çocukları kapıda karşıladı. V. Türkiye'nin İzmir ilinde yeni bir sergi açıldı.

10. Numaralanmış cümlelerin hangisinde özel adla birlikte kullanılan unvanın yazımıyla ilgili yanlışlık vardır?

A) IV.

B) II.

C) I.

D) III.

E) V.

Cevap Anahtarı

1. B	2. A	3. A	4. E	5. E
6. D	7. C	8. D	9. C	10. D

Çözümler

1. II. cümlede Van Gölü ifadesindeki ikinci sözcük, özel adla kullanılan coğrafi tür adı olduğu için büyük yazılmalıdır; bu nedenle yanlışlık bu cümlededir. III. cümledeki Hanım sözcüğü ise özel adla birlikte kullanılan bir unvan olduğundan doğru yazılmıştır.

2. Parçada, aynı sözcüğün cümledeki görevine göre farklı değerlendirilebildiği belirtilmektedir. Bu nedenle baş harf kullanımında sözcüğün kullanım görevi dikkate alınabilir. B seçeneği her durumda büyük yazılma sonucuna götürdüğü, C özel adla birleşme koşulunu kaldırdığı, D ve E ise ilgili adların büyük yazılması kuralıyla çeliştiği için yanlıştır.

3. "Teyze Ayşe" kullanımı, akrabalık bildiren sözcüğün kişi adıyla birlikte unvan değeri kazandığını göstermektedir. Bu durumda ilgili sözcük büyük harfle başlatılır. B seçeneği her kullanılışta büyük yazılma sonucunu çıkararak koşulu genişletmekte, C cümle içindeki özel yer adlarını açıklayamamakta, D roman adlarının büyük yazılması kuralına ters düşmekte, E ise kişi adıyla birlikte kullanım koşulunu kaldırmaktadır.

4. Akrabalık bildiren sözcük unvan olarak kullanıldığında büyük harfle başlar. E cümlesinde bu sözcük küçük yazılmıştır; diğer cümlelerdeki kullanımlar kurala uygundur.

5. Özel adla birleşen göl ve dağ tür adları büyük harfle yazılır. E cümlesinde bu tür adı küçük bırakılmıştır; C, A, B ve D konumlarında büyük harf kullanımı doğrudur.

6. Cadde ve sokak adları büyük harfle başlar. D cümlesinde cadde adı küçük yazıldığı için yanlıştır; E, C, B ve A konumlarında yer adlarının yazımı uygundur.

7. C numaralı kullanımda özel adla birlikte verilen coğrafi tür adı küçük yazılmıştır; bu nedenle ilgili sözcük büyük harfle başlamalıdır. E numaralı kullanımda ülke adı doğru yazılmıştır.

8. D bölümünde özel adla birlikte kullanılan coğrafi tür adı küçük yazılmıştır; doğru biçim "Van Gölü" olmalıdır. B, A, E ve C içinde gazete, akrabalık unvanı, kişi unvanı ve il adı kurallara uygundur.

9. C cümlede roman adı küçük harfle başlatılmıştır; eser adlarının ilk harfi büyük yazılmalıdır. B, E, D ve A ise sırasıyla il, akrabalık unvanı, coğrafi ad ve kişi unvanı yazımı bakımından uygundur; özellikle A eser adı içermediği için bu kuralla karıştırılmamalıdır.

10. D cümlesinde özel addan sonra gelen unvan küçük harfle yazılmıştır; bu tür unvanlar büyük harfle başlamalıdır. C yayın adlarının, B coğrafi adların, A akrabalık bildiren unvanların, E ise ülke ve il adlarının yazımıyla ilgilidir; bu cümlelerde ilgili kullanımlar doğrudur.